

Kemikalier

Förvaring

Om kemikalier inte hanteras på ett säkert sätt riskerar de att skada såväl människor som miljö. De ska förvaras så att spill och läckage inte kan nå mark, vatten, golvvavlopp eller dagvattenbrunnar.

Flytande kemikalier ska förvaras på en hårdgjord och invallad yta. Golvytor, invallningar, tråg etc. som är till för att samla upp spill och läckage ska vara täta och beständiga mot de aktuella kemiska produkterna. Vattentät betong, plast eller plåt är lämpliga material.

Lokalen ska ha förhöjda trösklar eller nedsänkt golv så att det vid läckage ryms minst så mycket som den största behållaren innehåller plus 10 procent av övriga kemikalier.

Vid förvaring utomhus ska invallningen förses med regnskydd eller tak så att den inte fylls med vatten.

Påkörningsskydd ska användas där behållarna riskerar att skadas av fordon eller liknande.

För cisterner som omfattas av Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) finns särskilda krav.

Vid spill eller läckage

Om spill eller läckage sker utomhus är det viktigt att agera snabbt och rätt för att minimera skadorna. Verksamheten bör ha tydliga och kända rutiner för vad man ska göra vid ett nödläge. Utrustning för att begränsa spridning, samla upp och

omhänderta kemikalierna ska också finnas lätt tillgängligt.

Val av kemikalie

Den som är ansvarig för verksamheten ska ha kunskap om hur farliga de kemikalier man använder är för miljö och hälsa.

Den som är ansvarig verksamhetsutövaren ska också ersätta farliga kemiska produkter, om det finns produkter som kan antas vara mindre farliga (enligt den s.k. produktvalsprincipen i miljöbalken).

I Kemikalieinspektionens bekämpningsmedelsregister, se www.kemi.se, finns information om hur länge olika produkter är godkända att använda. Produkter som inte får användas hanteras som farligt avfall.

Även tvättmedel, såpa etc. innehåller kemikalier

I oljor, smörjmedel, bilschampon och avfettningsmedel finns kemikalier som kan skada vattenlevande djur. Även milda tvåltvättmedel och såpa innehåller sådana ämnen. Avfettningsmedel innehåller dessutom ofta lösningsmedel som är skadliga för såväl människor som djur.

Om man använder avfettningsmedel bör ett självspaltande avfettningsmedel väljas. Oljan separeras då från vattnet och kan fångas upp i en oljeavskiljare.

För att minska belastningen på reningsverken bör miljöanpassade tvättkemikalier användas och doseringen vara så liten som möjligt. På Göteborgs stads webbplats finns en lista över

tvättkemikalier som uppfyller miljökrav på fordonstvättmedel:
www.miljo.goteborg.se.

Säkerhetsdatablad

Leverantörer av miljö- och hälsofarliga produkter är skyldiga att tillhandahålla s.k. säkerhetsdatablad. De ger användarna nödvändig information för att kunna hantera produkten, så att vare sig människors eller djurs hälsa, eller miljö skadas.

Säkerhetsdatablad ska hållas aktuella och vara tillgängliga för alla personer som hanterar produkterna. Säkerhetsdatablad finns numera på förpackningarna, men bör också finnas lättillgängliga om en olycka skulle inträffa.

Kunskapskrav

Verksamhetsutövare ska kunna göra en korrekt bedömning av en kemisk produkt och behöver därför känna till produktens innehåll. Kontrollera alltid att produktens innehåll redovisas på förpackningen.

Alla som hanterar en kemisk produkt ska ha den kunskap och kompetens som behövs för att skydda människors hälsa eller miljö mot skada och olägenhet.

Som verksamhetsutövare är man skyldig att ha en förteckning över de kemiska produkter som hanteras inom sin verksamhet och som kan medföra risker för människors hälsa eller miljö. Kraven på att ha en förteckning av kemiska produkter kommer från förordningen om egenkontroll (se spalten till höger).

Mer information

Miljökontoret, Örebro kommun,
Åbylundsgatan 8 A
Box 33200, 701 35 Örebro

Tfn 019-21 10 00
miljokontoret@orebro.se
www.orebro.se

Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövares egenkontroll:
www.naturvardsverket.se

Bekämpningsmedelsregister:
www.kemi.se

Miljökrav på fordonstvättmedel:
www.miljo.goteborg.se